

تعریف:

بعنوان یک داروی ضد سرطان شناخته میشود که جهت درمان انواع سرطان ها تجویز می شود مانند:

کارسینومای مثانه: به تنهایی برای درمان سرطان سلول های مثانه که دیگر به درمان های موضعی نظیر جراحی یا پرتودرمانی جواب نمیدهند، کاربرد دارد.

کارسینومای تخمدان و بیضه: همراه با سایر داروهای ضد سرطان برای درمان تومورهای مناسباتیک تخمدان، در بیماران که پرتودرمانی شده یا تحت عمل جراحی قرار گرفته اند، استفاده میشود.

همچنین در درمان کارسینومای ادرنوکورتیکال، سرطان پستان، رحم، اندومتريال،

مري، معده، مقعد، مجاری صفراوی، پروستات، ریه، پوست، سر و گردن، تیموس، تیروئید، استخوان، لنفوم هوچکین و غیر هوچکین و رتیو بلاستوما کاربرد دارد.

سیس پلاتین چگونه مصرف میشود؟

تعیین دوز برای شما با تصمیم پزشک معالجتان و بر اساس قد و وزن شما صورت میگیرد و لازم به ذکر است که می بایست از ۲ تا ۱۲ ساعت قبل از تزریق سیس پلاتین تا حداقل ۶ ساعت بعد از تزریق، مایعات کافی دریافت کنید.

دریافت وریدی مایعات از طریق سرم به مقدار کافی هنگام تجویز سیس پلاتین باعث کاهش آسیب و سمیت کلیوی یا شنوایی ناشی از دریافت دارو میگردد و همچنین افزایش میزان ادرار قبل و طی درمان با دارو، کمک زیادی به کاهش عوارض جانبی دارو میکند.

برای جلوگیری از آسیب و سمیت کلیوی توصیه میشود مصرف مجدد دارو حداقل ۳-۴ هفته بعد از مصرف اولیه صورت گیرد.

احتیاطات لازم و هشدارهایی که شما بایستی در زمان مصرف سیس پلاتین آگاه باشید:

سمیت کلیوی: نارسایی کلیوی بزرگترین سمیت شناخته شده این دارو است. تجویز سیس پلاتین در یک انفوزیون ۶ تا ۸ ساعته همراه با هیدراتاسیون (دریافت کافی مایعات) و تزریق سرم مانیتول می تواند عوارض سمیت کلیوی را کاهش دهد اگرچه بازهم سمیت کلیوی میتواند اتفاق بیفتد.

سمیت شنوایی: در ۳۱ درصد از بیماران یا کمتر اتفاق میفتد که علایمی همچون وزوز گوش و از دست دادن شنوایی رخ میدهد. کاهش شنوایی مکالمه های معمولی گهگاه اتفاق میفتد.

عوارض خونی: سرکوب مغز استخوان در ۲۵ تا ۳۰ درصد بیماران رخ میدهد که منجر به کاهش فعالیت و تعداد سلولهای خونی میشود. (آنمی، لوکوپنی، ترومبوسیتوپنی و همچنین تب ناشی از نوتروپنی)

سمیت کبدی: افزایش زودگذر آنزیم های گوارشی (AST و بیلی روبین) و اختلال در هضم

اختلال در الکترولیت ها یا عناصر خونی: کمبود منیزیم، کلسیم، سدیم، پتاسیم، فسفات خون به دنبال بروز اسید های کلیوی ممکن است رخ دهد.

عوارض گوارشی: تهوع و استفراغ ممکن است در تمام بیماران مصرف کننده سیس پلاتین بروز کند. معمولاً ۴-۱ ساعت پس از درمان شروع شده و تا ۲۴ ساعت ادامه می یابد که تجویز داروی متوکلوپرامید با تایید پزشک میتواند در پیشگیری از استفراغ ناشی از مصرف دارو موثر باشد.

تست های آزمایشگاهی مهمی که بایستی دوره ای چک شود:

تعداد گلبول های خونی: هفته ای یکبار

سطح سرمی Cr، Bun، Mg، Ca، Na، K بصورت ماهانه

تداخلاتی که در مصرف همزمان با سایر داروها دارد:

مصرف همزمان سیس پلاتین با داروهای آمینوگلیکوزیدی (مثل جنتامایسین، استرپتومایسین و...)، آدنووایروس، واکسن آنفلانزا و آمفوتریسین B: سبب افزایش آسیب و سمیت کلیوی میشود

مصرف همزمان سیس پلاتین با داروهای دیورتیکی (مثل فروزماید یا لازیکس): سبب افزایش سمیت شنوایی میشود

نحوه نگهداری:

در دمای بالاتر از ۲۵ درجه و دور از نور باشد.

عوارض شایعی که در صورت مشاهده آنها باید با پزشک خود در میان بگذارید:

آنمی (کاهش گلبولهای قرمز خون): با علائم خستگی زودرس و بیحالی مشخص میشود

لوکوپنی (کاهش گلبولهای سفید خون): با علائم تب و لرز، سر فیه، درد پهلو یا پشت و نفروتوکسیسیته (آسیب به ساختمانهای کلیه) مشخص میشود

افزایش اسید اوریک خون: با علائم درد و التهاب مفاصل، درد پهلو یا پشت و ورم پاها مشخص میشود

ترومبو سیتوپنی (کاهش پلاکتهای خون): با علائم خونریزی از جمله لثه یا ملتحمه چشم، کبودی غیر عادی، مدفوع سیاه و قیر مانند، وجود خون در ادرار و مدفوع، وجود نقاط قرمز رنگ روی پوست مشخص میشود

سمیت شنوایی: با علائم زنگ زدن گوش یا وزوز گوش، کاهش شنوایی، بهم

خوردن تعادل و تهوع استفراغ شدید مشخص میشود

شناسنامه محتوای آموزشی	
موضوع	مراقبت داروی سیس پلاتین
تهیه کننده	آموزشی- سجاد وردی سوپروایزر
تایید کننده علمی	دکتر علی ابراهیمی
سمت	متخصص رادیوتراپی و انکولوژی
تاریخ تهیه	1402
تاریخ بازنگری	1404
کد	MA-FO-09